

Obsah

Díl první

Kapitola I.

Před vpádem švédským

Naděje v trvalý pokoj – Hrabě Černín kupuje Kost – Meliorace a investice na zámku a panství – Hrozící vpád Banérův – Vojenské nepřiležitosti v kraji – Přípravy na příchod Švédů – První Švédové před Kostí

str. 15

Kapitola II.

Kost v moci Švédů

Otevření zámku Švédům – Opožděná proklamace – Kost kvartýrem hraběnky Banérové – Hospodářství na zámku a panství – Zazděné peníze – Rytířské osoby na zámku – Hudec Skřivánek

str. 20

Kapitola III.

Dobytí Kosti od císařských

Postup císařských – Kapitulace Hrubé Skály a Kosti – Zásluhy fraucimoru při tom – Zloupení panství od císařských – Osvědčení o škodách – Skon „Banýrky“ – Úspěch domácích mušketýrů

str. 26

Kapitola IV.

Proces s úředníky

Sesazení a uvěznění hejtmána Hosiána a písaře Rovenského – Hněv hraběte – Žaloby a obrany – Násilné jednání pánovo – Rozhodnutí císařské – Nářky hraběte na řádění vojska – Peněžní nesnáze Černínovy

str. 30

Kapitola V.

Dvě léta bídy a strachu

Těžké repartice a kontribuce – Nebezpečí od nepřitele – Hrdá slova o síle hradu Kosti – Bída a útek poddaných – Panika po porážce císařských ve Slezsku – Odmítnutá pomoc – Strach po bitvě u Lipska – Přepadení Kosti od Švédů – Znovudobytí zámku od císařských

str. 35

Kapitola VI.

Za vpádu Torstensonova

Vychovávání císařských – Vpád Torstensonův – Kost v očekávání útoku – Zprávy o situaci na zámku a panství – Kost potřetí v rukou Švédů? – Strach ze zájezdů švédských – Útrapy od císařských – Zámecká posádka

str. 48

Kapitola VII.

Kost v listech do Cařihradu

Nářky na roboty a „víntrkvartýry“ – Vzácné privilegium Kostecka – Paní hraběnka na Kosti – Zprávy její o úřednících a hospodářství – Purkrabí Bůva – Nové vpády Švédů a kritická situace císařova – Velká úroda roku 1645

str. 54

Kapitola VIII.

Pod švédskou kontribucí

Ohrožení velbloudi z Cařihradu – Švédové na Hrubé Skále – Kost kontribuuje na Skálu – Noční útok Švédů na Kost – Exekuce ohněm – Vojna mezi Skálou a Kostí – Kapitulace Skal – Brandbrífy ze všech stran – Hospodářství nového hejtmána – Sumy pohlcené válek

str. 59

Kapitola IX.**Paní Rejna na Kosti**

Paní Rejna – Její první dojmy a první kritiky kosteckého hospodářství – Její román a svatba na Kosti – Bezohlednost hraběte a hněv paní Rejny – Mezi dvěma ohni – Prosby a hrozby poddaných – Nespokojenost posádky kostecké

str. 69

Kapitola X.**Rok poslední naděje**

Modlitby u sv. Víta – Sporné zprávy o Kosti – Poplašné listy z června – Boj o Prahu bojem o českou budoucnost – Kostecké roboty Švédům – Zloupení Kostecka od Švédů – Narozneniny královný Kristiny – Abdankování kostecké posádky

str. 75

Kapitola XI.**Vstříc novým dobám**

Jen tři poddaní – Gruntovní soudy a pile paní hraběnky – Změny v úřednictvu – Meliorace a investice – Osazování pustin – Bilance války a počet osedlých – Pusté vsi a statky – Triumfální návrat Panny Marie

str. 80

Kapitola XII.**Hrabě Heřman a jeho choť**

Rodná půda českého povstání – Boj dvou kultur na české půdě – Mládí hraběte Heřmana; první cesty a úspěchy – Věrnost jeho za povstání a potomní odměny – Obchodní a hospodářské talenty jeho – Povaha a osobnost jeho – Hraběnka Sylvie – Postavení manželů v ohledu náboženském a národním – Závět a smrt hraběte – Druhý sňatek a smrt hraběnky

str. 88

Kapitola XIII.**Když se stavěl Humprecht...**

Mládí dědice Heřmanova – Jeho ctižádostivé ideály a naděje – Zklamání jejich – Povaha hraběte Humprechta – Jeho láska k umění – Stavba zámku Humprechta – Požár Humprechta a znovuzbudování jeho – Svatopluk Čech na Humprechtě – Hrabě Humprecht a českonárodní vědomí – Zbožnost doby baroku – Císařské listy hraběti Humprechtovi – Otázka selská a mor roku 1680 – Syn a vnuk hraběte Humprechta – Prodej Kosti

str. 106

Kapitola XIV.**Na Kosti za starých časů**

Celkový dojem – Plány knížete frýdlantského s Kosti – Význam kostecké pevnosti – Zachránění hradu před zbouráním – Budovy v podhradí – Velká kancelář – Zlaté pokoje a zmar jejich – Sirotičí sklep – Rozsáhlá agenda klíčníce Uršuly – Na Bílé věži – Kaple – Staré inventáře – Božítelové procesí na Kosti – Krčma pod zámek

str. 126

Díl druhý

Kapitola I.

Hranice panství

Rustikál a dominikál – Velikost Kostecka – Význam panství v ústavě feudální – Procházka po hranicích – Vysoké Kolo – Lažanský sedlák – Zeměpisný útvar panství – Boj o kostelík v lesích křižáneckých – Díl osenický – Grunty v cizině – Původní a pozdější rozloha Kostecka

str. 143

Kapitola II.

Pohyb selské půdy

Odhad kosteckého rustikálu v českých katastrech – Berní rolla – Staročeské korce – Svádění gruntů – Šlechta na selských statcích – Nové dvory Humprecht, Kdanice, Rakov – Náhrada poddaným za přepacenou berní – Katastr tereziánský – Jak se páni zbavovali selské daně – Katastr josefinský – Obce katastrální – Katastr stabilní – Zjištění jeho rustikálu – Srovnání jeho se staršími katastry – Data starých katastrů o veškeré ploše českého rustikálu

str. 153

Kapitola III.

Vsi a lány

Pohyb jmen a hranic vesnických – Studie o velikosti vsí – Korce výsevku – Kolonizace Kostecka v 12.—14. století – Velikost lánů – Materiál datový a důležité výsledky jeho – Ortův statek ve Střehomí – Dvanáct kop záhonů – Rozličná výměra čtyř gruntů ve Vesci ve všech katastrech – Dnešní obec politická a rozdíl výměry její v starých katastrech

str. 181

Kapitola IV.

Grunty a osedlí

Druhy osedlých – Podsedci – Sedláci a chalupníci – Vzrůst Sobotky – Přibývání osedlých po válce třicetileté – Velikost gruntů v té době – Přehled vývoje za dvě stě let – Velký přírůstek malých osedlých – Vzrůst osad – Drobení gruntů – Vývoj populace

str. 200

Kapitola V.

Selská ústava a správa

Lán – Člověčenství – Ústava dominia – Dědičnost poddanství – Obmezení původní svobody – Vývoj jeho a důvody jeho – Čeští sedláci nebyli nevolníky – Právo zákupní – Vzájemná pomoc pána a poddaných – Dědické právo a odúmrtí – Správa poddaných – Soudy rychetní a kompetence jejich – Úkoly rychet v jiných směrech – Vojenská hotovost kosteckých sedláků – Ústava a správa Sobotky – Hranice rychet kosteckých

str. 210

Kapitola VI.

Platy a dávky

Druhy platů a dávek – Nerovnoměrné rozdělení jejich – Příčiny toho – Výpočet břemen tkvících na vsi a lánů – Příklad z Oseka – Nevelikost břemen selských – Problém, o němž jde – Pokles hodnoty peněz za tři sta let – Patnáct set korun čs. a tři sta korun z lánů – Chudnutí šlechty české po 16. století a hospodářské důsledky jeho – Úplné znehodnocení poddanského ouroku – Dodatek o desátku církevním

str. 223

Kapitola VII.

Roboty

Roboty gruntům a všim odedávna připsané – Skrovnost a stáří jejich – Obrat od války třicetileté – Roboty v době černínské – Daleké fůry – Výplata z robot – Placená práce ve žních – Odhad robot v penězích

str. 238

Kapitola VIII.

Kontribuce

Selská a panská daň pozemková v 14. až 17. století – Systém berní roly – Celý čili berní osedlý – Počet poddaných a počet osedlých v zemi – Kalkulace z roku 1683 – Divizoři – Rozdíl hor a kraje – Úpadek měst – Vysoká osedlost kostecká – Osedlost celé země – České bernictví v době předtereziánské – Vzrůst selské kontribuce za sto let – Daň a výnos pole – Zkáza poddaných str. 248

Kapitola IX.

Břemena selská vůbec

Břemena lánu v 17. století – Břemena tří gruntů dnes a před dvěma sty lety – Výnos statku v minulosti a přítomnosti – Závěr str. 263

Díl třetí

Kapitola I.

Majitelé Kosti od roku 1739 do konce 19. století

Nový pán Kosti, Václav Kazimír Netolický – Vzestup bohatství Netolického – Kost fideikomisem – Vlastnosti Netolického – Pád jeho syna Jana Adama – Antonín hrabě Vratislav Netolický a administrace jeho tchána a manželky – Neutešené hospodaření a život šlechty – Hrabě Eugen Vratislav Netolický a jeho vojenská kariéra – Spor o Kost mezi potomky sester hraběte Eugena – Rodina dal Borgo na Kosti

str. 271

Kapitola II.

Vrchnostenské hospodaření na kosteckém panství

Postavení a moc šlechty – Dvůr a dvořané hraběte Černína – Černínští hospodářští úředníci, účetní a písaři – Správa panství: hejman, písař důchodní, purkrabí, písař obroční – Platy, postavení a povinnosti úředníků – Vrchnostenské instrukce – Panské dvory: obilní hospodaření, výsevy a výnosy, chov dobytka, louky, štěpnice a chmelnice, čeledě, příprava polí, hospodářské nářadí, chov ovcí – Kostecké rybníkářství – Lesní hospodářství: rozsah lesů, myslivost – Kostecký pivovar – Mlýny panské a poddanské

str. 277

Kapitola III.

Proměny Netolického

Tereziánský katastr 1748 a jeho zásady – Změny berní osedlosti – Stav panství v době koupě Netolickým – Zeměpanské úsilí o ochranu poddaného v době osvícenství – Plán Netolického: podpora zakupování půdy bezzemky, placení kontribuce – Měření dominikálu a rustikálu – Změna podoby kosteckých vsí – Dělení a odprodeje selských gruntů – Urbariální úpravy na dominiu – Knihy kalkulační – Výsledky reformy

str. 301

Kapitola IV.

Spory na Kostecku po vydání robotního patentu v roce 1775

Patent z 13. srpna 1775 – Vyměření roboty do tříd podle kontribuce – Roboty potažní a pěší – Jak se nová roboty patentní měla k staré robotě netolické – Spory na Kostecku: odpírání ouroku i robot – Stížnosti poddaných krajskému hejtmánovi Ehrenburgovi – Vyšetřování v letech 1777–1782 – Vítězství a porážka hejtmánova – Petiční akce Dolnobousovských – Šetření pražských úřadů – Nová robotní repartice – Nové odpírání ouroků a robot – Petice císaři – Nová volba roboty – Narovnání ve Vyšším Poli 19. listopadu 1785

str. 321

Marie Ryantová: Po stopách vzniku Knihy o Kosti a jejího třetího dílu

str. 343

Ediční poznámka

str. 355

Seznam příloh s vysvětlivkami

str. 357

Poznámka k obrazové příloze

str. 363